

ДОКЛАД

НА

ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ
НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

„СЕЛЕКЦИЯ И СЕМЕПРОИЗВОДСТВО НА КУЛТУРНИТЕ РАСТЕНИЯ“

ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 6.1. РАСТЕНИЕВЪДСТВО, ОБЛАСТ НА ВИШЕ
ОБРАЗОВАНИЕ 6. АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

в Селскостопанска академия – Институт по царевицата, гр. Кнежа

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС НА НАОА,

Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ от професионално направление 6.1. Растениевъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в Институт по царевицата, гр. Кнежа.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
3. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016г.
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
5. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №21/ 05.08.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол №13/ 02.06.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ в институцията	По документи
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №32/ 26.10.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №34/ 23.11.2022 г.
5.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	Протокол №35/ 7.12.2022 г.

Според полученото становище от оценяваната институция, в доклада на ПКАНВМ не са открити фактически несъответствия.

Оценяването по процедурата е осъществено от Експертна група в състав:

1. Доц. д-р Стамен Димитров – Лесотехнически университет – гр. София – ръководител на ЕГ
2. Доц. д-р Албена Иванова – Технически университет – гр. Варна
3. Мирослав Манахилев – студент в Университет по хранителни технологии – гр. Пловдив

Наблюдаващ процедурата от ПКАНВМ: Проф. д-р Драгомир Пламенов

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната акредитация на докторската програма „Селекция и семепроизводство на културните растения” Акредитационният съвет на НАОА е дал оценка **8.54 (осем цяло и петдесет и четири стотни)** с **2 препоръки**:

1. Да се повиши участието на академичния състав и докторантите в международни научно-изследователски проекти и резултатите от тях да се публикуват в реномирани списания с импакт фактор.

Създадени са условия за осъществяване на работни контакти, съвместни научно-приложни изследвания и разработване на международни проекти с научни колективи от чужди научни институти като Румъния, Китай, Сърбия. Подписани са 109 броя възлагателни и лицензионни договора за семепроизводство на хибриди и самоопрашени линии у нас и в чужбина. Изведени са 18 броя съвместни опита за изпитване на ПРЗ на база на договори с ИЦ, Кнежа. Публикувани са 22 публикации в реферирани списания. На основа на договори за обмен и изпитване на генетичен материал, са изведени съвместни опити с Румъния, Сърбия, Китай, Казахстан и Молдова.

Препоръката е изпълнена частично в частта си отнасяща се до академичния състав.

2. Да се включат докторантите в академичен обмен или частично обучение в чужбина.

Реализирани са задгранични обучения и участия в семинари в Китай, Турция и Сърбия.

Препоръката е изпълнена частично в частта си отнасяща се до академичния състав.

Показатели за докторската програма:

Брой обучавани докторанти през периода на оценяване от ИЦ - Кнежа	0
Брой ново зачислени докторанти, по форми на докторантурата	0
· брой защитили	0
· брой отчислени с право на защита	-
· брой отчислени без право на защита	-
· брой обявени конкурси за прием на докторанти през периода на оценяване, по години.	-

3. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма

1.1.1. Мисията и целите на обучението по докторската програма са в съответствие с мисията и целите на Селскостопанска академия и ИЦ – Кнежа, формулирани в устройствените правилници на двете организации. Целите и задачите на докторската програма са определени в Квалификационната характеристика за докторската програма.

1.1.2. Обучението по докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ е подчинено на приетата Система за оценка на качеството на обучение на докторанти в Институт по царевицата – Кнежа. Качеството на обучение на докторантите в ИЦ - Кнежа на вътрешно ниво се контролира чрез управлението на

образователните процеси в ОНС „доктор“. Управлението на научноизследователската дейност в ОНС „доктор“ се осъществява на ниво Научен отдел, Научен съвет на Научния отдел, Дирекционен съвет и Научен съвет към ССА и включва дейности като откриване на конкурси за ОНС „доктор“, оценка на дисертациите, утвърждаване на членове на научно жури.

1.1.3. Научната политика на Институт по царевицата - Кнежа е в съответствие с актуализираната Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. и Закона за насърчване на научните изследвания. Всеки докторант е включен в изпълнение на научноизследователските проекти на Института, като активно се подпомага неговата изследователска дейност, международна мобилност и всички изяви в международни научни форуми. В процеса на обучение докторантите придобиват знания, умения и компетенции, които са в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България

1.1.4. При обучението на докторантите се прилагат правилата на Етичния кодекс за осигуряване на академично единство в ИЦ, Европейския етичен кодекс за почитеност на научните изследвания и Етичен кодекс на Съюза на учените в България. Към ССА функционира „Постоянна комисия по академична етика“. За решаване на възникнали етични въпроси в Институт по царевицата, със заповед на Директора е създадена Комисия по етика и академична почитеност. *През изминалия период на акредитация на докторската програма не са установени случаи на плагиатство и изпитни измами от страна на докторанти.*

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

Мисията и целите на обучението по докторската програма са в съответствие с мисията и целите на Селскостопанска академия и ИЦ - Кнежа, формулирани в устройствените правилници на двете организации. Целите и задачите на докторската програма са определени в Квалификационна характеристика.

Обучението по докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ е подчинено на приетата Система за оценка на качеството на обучение на докторанти в ИЦ.

В ИЦ – Кнежа се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторските програми.

Нивото на академичната етика в ИЦ – Кнежа е високо, поради което няма налични доказателства за констатирани прояви на изпитни измами и плагиатство през периода на акредитация.

Стандарт 2. „Разработване и одобряване на програмите“

Критерий 2.1. „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

2.1.1. Докторската програма цели да подготви висококвалифицирани специалисти, изследователи и експерти с опит в научна и научно-приложна дейност, в областта на селекцията и семепроизводството на културните растения. Очакваните резултати от обучението по докторската програма са ясно формулирани в Квалификационна характеристика за докторска програма "Селекция и семепроизводство на културните растения" на ИЦ – Кнежа.

2.1.2. Обучението на докторантите по специалността се извършва по утвърдена учебна документация, която включва докторска програма, общ и индивидуален учебен план. В изготвянето на учебната документация участват докторантите, зачислени към съответния научен отдел, асистенти и главни асистенти със защитена дисертация, доценти и професори. Действащата документация се намира в личните досиета на докторантите, в документацията на ИЦ-Кнежа и в Дирекция „Наука, образование и иновации“ към ССА. Настоящата документация за прием и обучение на докторантите се обновява периодично в съответствие с тази в ССА.

2.1.3. Обучението на докторантите се осъществява по индивидуални учебни планове, разработени съвместно с научните ръководители. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторанта и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. В края на всяка учебна година

докторантите от всички форми на обучение представят пред съвета на ПНЗ (НО) отчет за извършените дейности, придружен с писмено мнение на научния ръководител за работата на докторанта. В края на всяка учебна година, докторантите се атестират с Атестационен лист, които се приема на съвет на научния отдел и НС, утвърдил докторантурата.

2.1.4. Хабилитираните по специалността учени и докторанти поддържат научни контакти в своята научно-изследователска работа с български и чуждестранни университети, научни институти и организации, както и с представители на бизнеса. Тези контакти и резултатите от проучвания на развитието на науката и пазара на труда дават база за анализ на потенциалните работни места за реализация на обучаваните кадри. Включването на докторантите в проекти, финансирани от ССА и МОН също осигурява контакти на докторантите с евентуални потребители на кадри, тъй като в колективите на проектите се включват преподаватели и учени от различни университети и институти от ССА и БАН.

2.1.5. Докторската програма по научна специалност "Селекция и семепроизводство на културните растения" е съвместима с други аналогични програми на: Лесотехнически университет – София и Аграрен университет – Пловдив, както и в 11 научни института на ССА – Добруджански земеделски институт – гр. Генерал Тошево, Земеделски институт – гр. Шумен, Институт по зеленчукови култури "Марица" – Пловдив, Институт по овощарство – гр. Пловдив, Институт по полски култури – гр. Чирпан, Институт по растителни генетични ресурси "К. Малков" – гр. Садово, Институт по фуражните култури – гр. Плевен, Институт по земеделие – гр. Карнобат и Институт по тютюна и тютюневите изделия – с. Марково, Пловдив, както и в ЕУ (Института във Фундуля, Румъния), така и извън ЕУ (Институт за кукуруз – Земун Поле – Сърбия и Селскостопанска академия на провинция Хейлуйдзян, Китай), а това позволява професионална мобилност на докторантите. През периода 2016–2020 г. обучаваните докторанти по "Селекция и семепроизводство на културните растения" **нямат осъществена мобилност.**

2.1.6. Учебната документация по докторската програма се анализира периодично съгласно националните и европейските образователни стандарти, мнението на обучаваните докторанти и потребностите на пазара на труда. Оценката на състоянието се извършва на различни нива от: научните ръководители на докторантите, научния отдел, Научния съвет на научния отдел и Научния съвет по зърнени, фуражни и технически култури.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Очакваните резултати от обучението по докторската програма са ясно формулирани в Квалификационна характеристика за докторската програма.

Обучението на докторантите по специалността "Селекция и семепроизводство на културните растения" се извършва по утвърдена учебна документация, която включва докторска програма, общ учебен план и индивидуален учебен план. Действащата документация се намира в личните досиета на докторантите, в документацията на ИЦ-Кнежа и в Дирекция „Наука, образование и иновации“ към ССА.

Обучението на докторантите се осъществява по индивидуални учебни планове, разработени съвместно с научните ръководители. Индивидуалният учебен план включва текущи отчети, подготовка и полагане на изпити, научноизследователска дейност и защита на дисертационен труд.

Хабилитираните по специалността учени и докторанти поддържат научни контакти в своята научно-изследователска работа с български и чуждестранни университети, научни институти и организации, представители на бизнеса, като тези контакти и резултатите от проучвания на развитието на науката и пазара на труда дават база за анализ на потенциалните работни места за реализация на обучаваните кадри.

Докторската програма по научна специалност "Селекция и семепроизводство на културните растения" е съвместима с други аналогични програми на ВУ в България, ЕУ и извън ЕУ, което позволява

професионална мобилност на докторантите. През периода 2016–2020 г. обучаваните докторанти по "Селекция и семепроизводство на културните растения" нямат осъществена мобилност.

Всички процедурни действия, касаещи документацията по докторската програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“, са съобразени с действащата държавна и вътрешноведомствена нормативна уредба.

Стандарт 3. „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към докторантите“

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1. Докторантите имат достъп до най-модерни и съвременни информационни източници, които съществено подпомагат тяхната подготовка. На докторантите се дава възможност да участват на престижни национални и международни научни форуми, където те осъществяват контакти с водещи специалисти в областта на техните изследвания. Същевременно на тези места те получават и редица конструктивни градивни указания, целящи да ги насочат в правилната посока на научното изследване.

3.1.2. Научноизследователската дейност на докторантите се извършва чрез разнообразни форми, предимно в групи, включващи научния ръководител, докторанта и помощен персонал. Част от научните изследвания се провеждат сред други докторанти и изследователи в други национални и международни институции под формата на кратки научни визити и стажове. Докладването на резултатите от научноизследователската дейност на докторантите се извършва пред научния съвет на първичното звено и научни форуми, което развива умения на докторантите да представят своите резултати, да общуват с колеги и да разпространяват резултатите от своята дейност.

3.1.3. Процедурата по контрола върху обучението на докторантите в ИЦ – Кнежа е регламентирана от Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия. Докторантите се атестират от Научния съвет, утвърдил докторантурата, в края на всяка учебна година. Те представят пред съвета на първичното научно звено отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред съвета на първичното звено. Съвместно с докторанта той може да предлага изменение на индивидуалния учебен план за следващата година. Освен годишните отчети, задочните докторанти и докторантите на самостоятелна подготовка на шест месеца представят пред ръководителя на първичното научно звено доклад за изпълнението на индивидуалния учебен план.

3.1.4. За оценяването на докторантите е приложим Правилникът за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия. Важна част от системата на оценяване дейностите на докторантите са годишните атестации. В индивидуалните си отчети докторантите описват извършените дейности за отчетния период, а научните им ръководители дават оценка на дейностите. Индивидуалните отчети на докторантите се обсъждат на научен съвет на първичното звено и се гласува оценка на работата на докторантите. Предложенията на научния съвет на първичното звено се утвърждават от Научния съвет по ЗФТК. Цялостна оценка за извършената работа по дисертацията докторантите получават при защита на дисертацията.

3.1.5. При възникване на етични проблеми в процеса на научноизследователската дейност и на обучението на докторантите, в ИЦ - Кнежа функционира Комисия по етика и академична почтеност. Нейната дейност е регламентирана в Етичния кодекс за осигуряване на академично единство в Институт по царевицата - Кнежа. *За отчетния период 2016-2020 г. няма депозирани жалби от докторанти, обучавани по докторската програма.*

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Докторантите имат достъп до най-модерни и съвременни информационни източници, които съществено подпомагат тяхната подготовка.

Научноизследователската дейност на докторантите във ИЦ - Кнежа се извършва чрез разнообразни форми, предимно в групи, включващи научния ръководител, докторанта и помощен персонал.

Освен годишните отчети, задочните докторанти и докторантите на самостоятелна подготовка на шест месеца представят пред ръководителя на първичното научно звено доклад за изпълнението на индивидуалния учебен план.

Важна част от системата на оценяване дейностите на докторантите са годишните атестации. Цялостна оценка за извършената работа по дисертацията докторантите получават при защита на дисертацията.

За отчетния период 2016-2020 г. няма депозирани жалби от докторанти, обучавани по докторската програма.

Стандарт 4. „Прием, развитие, признаване и дипломиране на докторантите“

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. Обучението на докторанти в докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ се извършва в съответствие със следните нормативни документи: ЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и ППЗРАСРБ в ССА , в глава втора, раздел I на който ясно регламентират условията за прием и обучение на докторанти, всички процедури по допускане на защита и самата защита и произтичащи от това особени случаи.

4.1.2. Политика и практика на ИЦ е ангажирането на докторантите в извеждането на задачите по научноизследователските проекти. Докторантските теми са включени като отделни задачи в изследователските проекти на ИЦ.

4.1.3. На докторантите, обучавани по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ се предоставя възможност да участват в научни и образователни форуми, с което да повишат квалификацията си, да придобият нови знания и практически умения и да обменят опит с други научни организации. Информация за всичко това редовно се публикува на сайта на ИЦ – Кнежа и на електроните пощи на всеки един докторант. **През периода 2016–2020 г. няма данни в ИЦ-Кнежа да са обучавани зачислени със съответните заповеди от ЦУ на ССА докторанти по докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“.**

4.1.4. В ИЦ – Кнежа съвместно със ССА са изготвени всички нормативни документи за обучението от приема до защита на дисертационните трудове. През периода 2016–2020 г. в ИЦ – Кнежа **не са обучавани докторанти по докторска програма "Селекция и семепроизводство на културните растения"**. Две хабилитирани лица от академичния състав на ИЦ са ангажирани с научното ръководство на двама докторанти, които не са от ИЦ – проф. д-р Стефан Вълчинков на задочен докторант Албена Димитрова Пенчева (Института по растителни генетични ресурси „К. Малков“ – Садово) и доц. д-р Пенка Вълчинкова (съвместно с проф. Шаяхметова) на чуждестранния докторант Кантарбаева Эльмира Ерболовна (Казахский национальный аграрный университет). *Брой докторанти през последните 5 г. – 0. Брой защитили докторанти през последните 5 г. – 0. Дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти – 0 %. Брой редовни докторанти, продължили академичната кариера след успешна защита – 0.*

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

Обучението на докторанти в докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ се извършва в съответствие със следните нормативни документи: ЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, ППЗРАСРБ в ССА.

Политика и практика на ИЦ – Кнежа е ангажирането на докторантите в извеждането на задачите по научноизследователските проекти.

През периода 2016–2020 г. няма данни докторанти по "Селекция и семепроизводство на културните растения" да са провеждали поне 3 месеца изследвания в други ВУ или научни организации. Няма данни за участие на докторанти по докторската програма в научни форуми у нас и в чужбина.

През периода 2016–2020 г. в ИЦ – Кнежа не са обучавани докторанти по докторска програма "Селекция и семепроизводство на културните растения". Две хабилитирани лица от академичния състав на ИЦ са ангажирани с научното ръководство на двама докторанти, които не са зачислени в ИЦ - задочен докторант от Института по растителни генетични ресурси „К. Малков” – Садово и чуждестранен от Казахский национальный аграрный университет.

Стандарт 5. „Преподавателски състав“

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитието на институцията

5.1.1. Обучението на докторантите по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения” в професионално направление 6.1 Растениевъдство в ИЦ – Кнежа през периода 2016-2020 г. се осъществява от **9 хабилитирани учени** с необходимата квалификация, от които 1 е пенсиониран през 2020 г. Понастоящем в обучението участват 8 хабилитирани учени, от които 1 професор и 7 доценти.

5.1.2. През отчетния период учените, чиято квалификация и професионален опит са в областта на докторската програма, са участвали в разработването на 10 научно-изследователски проекти и 127 договорни научно-приложни задачи. Пет от проектите са финансирани от ССА, един от МОН и четири пакета от ННП „Храни“. Сертификатите за сортове растения, издадени от Патентно ведомство за периода от 2016 до 2020 г. са общо 13. **Общият брой на публикациите на хабилитираните учени** за периода 2016-2020 г. е **65 броя**. *Броят на публикациите на 1 хабилитиран преподавател е средно 7,22.* Публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science, Scopus) са 22 броя, а в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – 40 броя. В научно-популярни списания са публикувани 3 броя. *Относителен дял на публикациите на хабилитираните лица в списания индексирани в световната база данни спрямо общия брой статии за периода е 33,85%, а в списания с научни рецензенти спрямо общия брой статии за периода е 61,54%.* *Броят на публикациите в реферирани списания на 1 хабилитиран преподавател е 2,44.* *Броят на участията в научни форуми на 1 хабилитиран преподавател е средно 1,67.* **С доклади и/или постери учените са участвали в 6 научни форума в чужбина и 9 научни форума с международно участие в България. Общият брой на цитиранията на публикации на учените по докторската програма е 118.** От тях 37 броя са в WoS и Scopus, 71 в нереферирани издания и 10 в дисертации. *Средният брой на цитиранията на 1 хабилитиран преподавател е - 13,11.* През отчетния период е осъществена 1 мобилност с цел обучение по програма „Еразъм+“ на хабилитиран преподавател. Пет от хабилитираните учени от обучаващото звено са били включени в организационния комитет на 1 международна научна конференция, организирана от ИЦ – Кнежа. Двама от хабилитираните учени са членове на редакционната колегия на списанието “Field Crops Studies”, издавано от ДЗИ – Ген. Тошево. През периода 2016-2020 г. хабилитираните учени са участвали в Научни журита за придобиване на ОНС „доктор“ или академична длъжност, като са изготвили 3 рецензии и 11 становища.

5.1.3. Доказателство за квалификацията и професионалният опит на хабилитираните преподаватели в направление на докторската програма са поканите за участие в научни журита за присъждане на ОНС „доктор“ и „доктор на науките“ и за придобиване на длъжност „доцент“ и „професор“, както и за научни ръководители на докторанти и дипломанти в различни научни и образователни институции в България.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Хабилитираните преподаватели на ОТД в обучаващото звено, които могат да участват в обучението на докторантите по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ към настоящия момент от 2020 г. са 8 хабилитирани учени, от които 1 професор и 7 доценти.

Членовете на академичния състав от обучаващото звено с квалификация по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ имат за периода 2016-2020 г.: 65 публикации, като 22 са в WoS и Scopus, 40 са в нереферирани издания и 3 са научно-популярни; 118 цитирания (37 в WoS и Scopus, 71 в нереферирани издания и 10 в дисертации); участия в 10 научни проекти; издадени 13 сертификата за сортове растения.

ИЦ разполага с необходимия потенциал за успешно обучение по образователната и научна степен доктор в направление „Селекция и семепроизводство на културните растения“.

Стандарт 6. „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

6.1.1. Институтът по царевицата – Кнежа разполага с модерна материално-техническа база, осигуряваща условия за обучение, изследователска и творческа дейност на докторантите. На всеки от тях се предоставя самостоятелен кабинет и се осигуряват необходимите средства за разработване на дисертационен труд, личен компютър и достъп до интернет. Материално-техническата и информационната база включва административни сгради (кабинети за творческа работа, две зали за научни прояви и заседания, компютър и интернет), специализирани лаборатории по научното направление (електрофореза, биохимия, физиология на растенията, фитопатология, агрохимия и за анализ с Infralizer), библиотека, опитни и демонстрационни полета. Лабораториите по селекция са разположени на обща площ от 276 m² и са снабдени с консумативи и апаратура за извършване на съответните изследвания. За експериментални цели на Института по царевицата – Кнежа са предоставени 2570 da земя от Държавния поземлен фонд, от които около 90% са в землището на Института. За експериментални цели ежегодно се използват около 1000 da, които включват полета за опити около 300 da, селекционни полета 150 da и изолационни полета за получаване на тесткроси и перспективни хибриди от останалата площ. Освен с обработваема земя, Институтът разполага със стопански двор, навеси, складове за продукция, машинен парк с техника за обработка, сеитба и прибиране на продукцията от културите, в т.ч. стъклени оранжерии и др. Той има собствен водоизточник и е газифициран.

6.1.2. Информационната обезпеченост в Института включва: 1. Библиотека (научната библиотека на Института по царевицата притежава общо 27555 тома библиотечни единици, от които 11856 тома книги и 14410 тома периодични издания, както и ксерокопия от научни статия – 1289; по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ броят на книгите е повече от половината.; броят на наличните във фонда на библиотеката периодични издания от 1980 г. насам по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ е 124); 2. Компютърна база (В ИЦ в кабинета на всеки научен работник и докторант има компютър, свързан с постоянен интернет; осигурен е свободен достъп до принтер и компютъра в библиотеката на Института; осигурени са мултимедия и екрани; на разположение са още скенер и модерен копирен апарат).

6.1.3. Научните работници и докторантите имат достъп чрез националния абонамент до базите Web of Science, Science Direct, Scopus и EBSCO. На разположение на обучаващите се докторанти са разработени дисертация по специалността, учебници и учебни помагала на български, руски и английски език, както и периодични издания получавани в библиотеката. Докторантите могат да ползват библиотеките на Аграрен Университет – Пловдив и Тракийски Университет – Стара Загора.

6.1.4. В ИЦ – Кнежа няма ограничение за публикуване на научни статии от докторанти в реферирани и индексирани списания. Освен това ССА периодично информира за научни списания за временно отворен достъп до някои платени бази данни. Докторантите имат възможност за публикуване на резултатите си в научни

списания, издадени от ССА, Аграрен Университет – Пловдив, Тракийски Университет – Стара Загора, РУ–Русе, БАН, ИПЖЗ – Троян и други сродни институти от ССА. Докторантите могат да публикуват в безплатни списания индексирани в „Web of Science“ с IF и Scopus с IR. *Общ брой публикации на докторантите за периода – 0. Участия на докторанти по научната специалност в научноизследователски проекти – 0.*

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

Материално-техническата и информационната база включва административни сгради, специализирани лаборатории по научното направление, библиотека, опитни и демонстрационни полета. За експериментални цели на Института по царевицата – Кнежа са предоставени 2570 да земя от Държавния поземлен фонд, от които ежегодно се ползват около 1000 да.

Към настоящия момент научната библиотека на ИЦ притежава общо 27555 тома библиотечни единици, като броя на книгите по специалността е повече от половината. В кабинета на всеки научен работник и докторант има компютър, свързан с постоянен интернет.

Научните работници и докторантите имат достъп чрез националния абонамент до базите Web of Science, Science Direct, Scopus и EBSCO.

Общият брой публикации на докторантите за периода 2016-2020 г. – 0. Участия на докторанти по научната специалност в научноизследователски проекти – 0.

Стандарт 7. „Управление на информацията“:

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. Институтът, съвместно със ССА организира и изпълнява нормативната уредба по защита на дисертационния труд и издаването на документите. Всички документи на докторантите се съхраняват в досиета при научния секретар на института. Информацията за докторантите се управлява и в Селскостопанска академия от Дирекция „Наука, образование и иновации“. Докторантите участват пряко във всяко заседание на Научния отдел и имат възможност да изкажат своите предложения и мнения за обучението и свързаната с това учебна документация. Анкети за удовлетвореност не се правят поради малкия им брой.

7.1.2. Управлението на качеството на образователния процес при обучението на докторантите се извършва от първичното звено и Научния съвет. Там се обсъждат възникнали проблеми в обучението, като се вземат под внимание оценките на научните ръководители за тях и на самите докторанти. При необходимост се гласуват евентуални коригиращи мерки и сроковете за осъществяването им.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

Всички документи на докторантите се съхраняват в досиета при научния секретар на института. Информацията за докторантите се управлява и в Селскостопанска академия от Дирекция „Наука, образование и иновации“.

Качеството на обучение по докторската програма и промените в тях се обсъждат от Научния съвет на отдела и Научния съвет към ССА.

Стандарт 8. „Информация за обществеността“:

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. В интернет страниците на Селскостопанска академия и на Институт по царевицата - Кнежа периодично се публикуват обяви за конкурси за докторанти, информация за текущи и приключили процедури за придобиване на ОНС „доктор“. Освен там, конкурсите за докторанти се обявяват и в „Държавен вестник“. На страницата на Института е публикуван и Правилник за развитието на академичния състав в ССА, където подробно са описани условията и реда за прием и обучение на докторанти и придобиване на ОНС "доктор". Информация за процедурите по придобиване на ОНС „доктор“ се публикува в публичния електронен Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове на НАЦИД.

8.1.2. Докторантите, обучаващи се в ИЦ – Кнежа имат възможност да реализират мобилности, финансирани от Европейската програма „Еразъм+“. Кандидатстването за мобилност се извършва ежегодно като публична информация относно възможностите за мобилност и процедурата за кандидатстване може да бъде намерена на интернет страницата на ССА, раздел „Еразъм+“, като докторантите са подпомагани също от Еразъм координатора на ССА. **За разглеждания период по докторската програма не са реализирани мобилности.**

8.1.3. В процеса на обучение на докторантите от академичния състав се създават нови научни продукти, нови хибриди царевица, които ежегодно се представят на Международната селскостопанска изложба „АГРА“, на Изложението, организирано от СИБ – Изобретения-Трансфер-Иновации и на открития ден на ИЦ – Кнежа. Текуща и ежегодна информация за новите сортове се получава от мрежата от демонстративни полета в цялата страна и организирани срещи с фермери.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

В ИЦ – Кнежа има утвърдена политика за популяризиране на възможностите и постиженията на института. Конкурсите за кандидатстване се обявяват публично в „Държавен вестник“, на сайтовете на ССА и ИЦ.

За разглеждания период по докторската програма не са реализирани мобилности.

При евентуалният процес на обучение на докторантите ще се създават нови научни продукти от академичния състав, които ежегодно се представят на Международната селскостопанска изложба „АГРА“, на Изложението, организирано от СИБ –Изобретения- Трансфер-Иновации и на открития ден на ИЦ – Кнежа.

Стандарт 9. „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“:

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, преглед и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. Докторската програма подлежи на редовен мониторинг и осъвременяване, като се вземат предвид националните и световните тенденции в областта, препоръките от НАОА, мнението на докторантите и мнението на потребители на кадри. Програмите редовно се преразглеждат и променят с участието на докторантите и техните ръководители. Наблюдението, анализа и оценяването на докторската програма се извършва от съответните звена на ИЦ – Кнежа, от Научния съвет по „Зърнени, фуражни и технически култури“, както и от Дирекция „Наука, образование и иновации“ на ССА.

9.1.2. За повишаване ефективността на докторската програма академичният състав на научен отдел "Селекция" напрекъснато търси нови и актуални научни теми, създава контакти с национални и чуждестранни образователни и научни институции с цел разширяване на възможностите за мобилност на докторантите, за развитие на научните им изследвания и за популяризиране на техните достижения. Съдържанието на докторската програма постоянно се обновява и по предложение на докторантите и техните научни ръководители, които се разглеждат на заседание на ПНЗ. Решенията им се утвърждават от Научния съвет по ЗФТК.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

Докторската програма в ИЦ – Кнежа се подлага на постоянна актуализация, периодичен преглед и своевременно съвременяване, което е съобразено с развитието и усъвършенстването на методологията при научните изследвания, както и с нуждите на практиката.

Процедурите за планиране и изпълнение на дейности по повишаване ефективността на докторската програма се съдържат в нормативната уредба на ССА и ИЦ – Кнежа, като се създават ясни и открити процедури и практики за повишаване ефективността на програмите.

Стандарт 10. „Циклично външно осигуряване на качеството“:

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. ИЦ – Кнежа преминава периодично външно оценяване от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). Основната форма на външно оценяване на качеството на провежданото обучение в ИЦ – Кнежа е одитът, извършен от НАОА и взетите решения и препоръки. Конкретните препоръки, дадени от одитите спомагат за повишаване на качеството на обучението и оптимизиране на дейността на обучаващото звено.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

ИЦ – Кнежа преминава периодично външно оценяване от НАОА. Основната форма на външно оценяване на качеството на провежданото обучение в ИЦ – Кнежа е одитът, извършен от НАОА и взетите решения и препоръки.

SWOT MATRIX

ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ

СИЛНИ СТРАНИ (+)	СЛАБИ СТРАНИ (-)
<p>Мисията и целите на обучението по докторската програма са в съответствие с мисията и целите на Селскостопанска академия и ИЦ - Кнежа, формулирани в устройствените правилници на двете организации.</p> <p>Нивото на академичната етика в ИЦ – Кнежа е високо, поради което няма налични доказателства за констатирани прояви на изпитни измами и плагиатство през периода на акредитация.</p> <p>Обучението на докторантите по специалността "Селекция и семепроизводство на културните растения" се извършва по утвърдена учебна документация, в съответствие със законовите изисквания за обучение на докторанти.</p> <p>За отчетния период 2016-2020 г. няма депозираните жалби от докторанти, обучавани по докторската програма.</p> <p>Хабилитираните преподаватели на ОТД в обучаващото звено, които могат да участват в обучението на докторантите по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ към настоящия момент от 2020 г. са 8 хабилитирани учени, от които 1 професор и 7 доценти.</p> <p>ИЦ – Кнежа разполага с необходимата специализирана материално-техническа и информационна база за обучение по докторската програма.</p>	<p>През периода 2016–2020 г. в ИЦ – Кнежа не са обучавани докторанти по докторска програма "Селекция и семепроизводство на културните растения".</p> <p>Няма данни за участие на докторанти от ИЦ – Кнежа по докторската програма в научни форуми у нас и в чужбина, както и за провеждане на изследвания в други ВУ или научни организации.</p> <p>Няма данни да е използвано анкетирането при оценяване на качеството на обучение по докторската програма, в т.ч. и на външни участници.</p>

ВЪНШНИ ФАКТОРИ

ВЪЗМОЖНОСТИ (+)	ЗАПЛАХИ (-)
<p>Докторската програма "Селекция и семепроизводство на културните растения" е съвместима с други аналогични програми на ВУ в България, ЕУ и извън ЕУ, което позволява професионална мобилност на докторантите.</p> <p>Докторантите, обучавани се ИЦ – Кнежа имат възможност да реализират мобилности, финансирани от Европейската програма „Еразъм+“.</p> <p>ИЦ – Кнежа стимулира творческата дейност на докторантите за публикуване на постигнати резултати, участие в изследователски проекти и в научни форуми у нас и в чужбина.</p> <p>Основна форма на външно оценяване на качеството на провежданото обучение са регулярно провежданите акредитации на докторската програма от НАОА, взетите решения и направените препоръки.</p>	<p>Необходимо е да се повиши участието на академичния състав и докторантите в международни научноизследователски проекти и резултатите от тях да се публикуват в реномирани списания с импакт фактор.</p>

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, **ПКАНВМ** предлага на **Акредитационния съвет на НАОА да даде програмна акредитация на докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“** от професионално направление 6.1. Растениевъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в **Селскостопанската академия – Институт по царевицата, гр. Кнежа.**

5. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Ръководството на ИЦ – Кнежа да набележи и предприеме бързи мерки за привличане на докторанти по докторската програма.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

2. Да се повиши участието на академичния състав и докторантите в международни научноизследователски проекти и резултатите от тях да се публикуват в реномирани списания с импакт фактор.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

3. Да се увеличи участието на учените и докторантите в академичен обмен и/или обучение в чужбина.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

4. Да се въведат анкетите при оценяване на качеството на обучение и се засили участието на външни заинтересовани страни.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

Председател на ПКАНВМ:

(проф. дн Т. Кертиков)

ПРИЛОЖЕНИЯ:

А. Задължителни таблици

Таблица 1. Списък на докторантите по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“, обучавани от научни ръководители от ИЦ – Кнежа за периода 2016 - 2020 г.

Име, фамилия	Научен ръководител	Дата на зачисляване на докторанта	Форма на докторантура	Тема на дисертацията	Срок на завършване на докторантурата
Албена Димитрова Пенчева *	Проф. д-р Стефан Вълчинков	23.01.2012 г.	задочна	Оценка на потенциала на местни популации царевица за биологични и стопански качества	Защитила на 12.04.2017 г.
Кантарбаева Эльмира Ерболовна *	Доц. д-р Пенка Вълчинкова	-	-	Особенности технологии възделвания различных по скороспелости биотипов кукурузы в условиях черноземной зоны Северного Казахстана	Отчислена на 29.03.2018 г. Защитила 2018 г.

* От извършената справка от ПКАНВМ на интернет страниците се установи, че представените от ИЦ – Кнежа като техни двама докторанти (Албена Димитрова Пенчева е задочен докторант в Института по растителни генетични ресурси „К. Малков” – Садово; чуждестранния докторант Кантарбаева Эльмира Ерболовна е от Казахский национальный аграрный университет) **не са обучавани по докторската програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ в ИЦ – Кнежа за периода 2016 - 2020 г.**

Таблица 2. Академичен състав на ОТД в ИЦ – Кнежа, осигуряващ обучението на докторанти по докторска програма „Селекция и семепроизводство на културните растения“ за периода 2016 - 2020 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научно направление	Научни специалности по които са придобити академичните длъжности
Хабилитирани преподаватели по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ за 2020 г.			
1	Проф. д-р Стефан Владимиров Вълчинков	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
2	Доц. д-р Наталия Христова Петровска	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения

3	Доц. д-р Валентина Иванова Вълкова	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
4	Доц. д-р Мима Миркова Илчовска	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
5	Доц. д-р Пенка Желязкова Вълчинкова	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
6	Доц. д-р Люба Иванова Глогова	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
7	Доц. д-р Георги Йорданов Йорданов	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
8	Доц. д-р Емил Стойчев Василев	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения
<i>Хабилитирани преподаватели, пенсионирани в периода 2016-2020 г.</i>			
9	Доц. д-р Димитрина Йотова Илчовска – пенсионер от 2020 г.	Растениевъдство	Селекция и семепроизводство на културните растения